

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 2/2025 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió ordinària de data 7 de maig de 2025 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 2/2025

ASSUMPTE: Escrit de queixa del Sr. G.S. per una notícia publicada al diari Segre del 29 de gener de 2025 titulada: "Un mort i un ferit al pujar al damunt d'un tren i electrocutar-se a Lleida" que conté un vídeo on es veu el cos de la víctima en flames. Considera que es vulneren els criteris 9 i 12 del Codi Deontològic per no preservar el dret a l'honor i la privacitat del difunt

Motiu i contingut de la queixa

La peça apareix aquell mateix dia i inclou el contingut gràfic següent: diverses fotografies publicades a l'edició impresa del Diari, una de les quals motiva la queixa; i un vídeo, també motiu de la queixa, que es publica al [lloc web del diari](#), i als comptes a les plataformes [Instagram](#) i [X](#) del mateix Segre.

Tenint en compte el contingut de la fotografia i el vídeo publicats, on es veu el cos de la víctima en flames, l'autor de la queixa indica la vulneració de dos criteris concrets:

El criteri 9.- Respectar el dret a la privacitat

El criteri 12.- Salvaguardar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral

Els motius pels quals l'autor considera que la fotografia i el vídeo vulneren aquests dos criteris és perquè, d'acord amb allò expressat en la queixa, el vídeo publicat al lloc web del diari, "no té cap valor informatiu i únicament serveix per amplificar la morbositat de la peça. A més, suposa una vulneració del dret a l'honor i la privacitat del difunt". En el cas de la fotografia que acompanya la notícia publicada a l'edició impresa, també considera que "s'ha comès aquesta vulneració en publicar una fotografia del cos en flames". L'autor de la queixa adjunta la pàgina de l'edició impresa i l'enllaç al vídeo publicat a la versió digital.

ANTECEDENTS

La queixa indica la vulneració de dos criteris del codi molt concrets:

El criteri 9, que fa referència a la necessitat de respectar el dret a la privacitat: Les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables. Cal evitar les intromissions innecessàries i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies. Danyar de forma injustificada la dignitat dels individus de paraula o amb imatges, fins i tot més enllà de la seva mort, contravé l'ètica periodística.

També indica la vulneració del criteri 12, que està vinculat a la necessitat de salvaguardar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral: No es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar

a l'odi i a l'ús de la violència. Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats.

El CIC, en estudiar la queixa presentada, va observar que els comentaris a la notícia del lloc web del diari Segre eren ofensius i fomentaven el discurs de l'odi, per la qual cosa va prendre la decisió de sol·licitar al mitjà, tot i no figurar en l'escrit de queixa presentat, si s'aplicava moderació dels comentaris a la notícia.

AL·LEGACIONS

El 7 de febrer de 2025, arriben al CIC les al·legacions del Diari Segre, signades per la directora Anna Sàez Mateu.

El primer que s'hi indica és el context que envolta la publicació de la peça. Anna Sàez explica que, "a tres quarts de nou del vespre del dia 28 de gener, el diari va rebre diversos avisos de veïns de la zona de Rambla Ferran informant que hi havia un incendi a l'estació de tren". El diari Segre va ser el primer mitjà que va arribar al lloc i "els companys gràfics van fer una foto de les flames sense saber que el què cremava era una persona". Es tracta d'una notícia d'impacte perquè hi ha un mort, un ferit evacuat a l'hospital i centenars de persones afectades i, atès que s'apropa l'hora del tancament, "s'han de fer molts canvis i prendre moltes decisions." En aquest punt la directora del diari afegeix que "Valorar com s'ha tractat un tema dies després, quan es té tota la informació i es disposa de tot el temps per argumentar és més fàcil que fer-ho al moment, tot i que som conscients que és la nostra feina i que l'hem de fer bé"

Pel que fa a la vulneració dels criteris inclosos a la queixa, el diari no considera que s'hagi vulnerat "el dret a la privacitat, ni la dignitat de les persones, ni molt menys la seva integritat física i moral. La nostra informació és acurada i precisa". La directora sosté que el diari respecta el criteri 1 del Codi Deontològic, ja que només es publiquen les inicials de les víctimes i, seguint el criteri 6 "no afegim cap mes element identificatiu ni fem cap mena de consideració sobre els seus orígens, la seva raça o la seva nacionalitat. Som absolutament respectuosos en referir-nos a la persona morta".

El diari considera que el vídeo i les fotografies publicades tenien interès informatiu i "amb la dimensió humana de la notícia (la tràgica mort d'un jove)", i no van ser els únics que les van publicar. Per tant, rebutgen rotundament i consideren ofensiu que "es digui que la publicació del vídeo o la foto serveix per amplificar la morbositat de la peça". I afegeix que "a més, la foto va ser pixelada de manera que només s'intuïa el foc i era impossible que ningú pogués identificar que cremava un cos humà." La directora afirma, a més, que tot i que no han rebut cap queixa, van decidir retirar totes les imatges de foc del web i de les pròpies xarxes socials "perquè no ens mou cap afany morbós".

Pel que fa als comentaris dels usuaris publicat a la versió digital del diari, la directora aclareix que la participació dels lectors enriqueix la pluralitat del mitjà i, esmentant l'annex B Codi, explica que "apliquem una moderació activa per evitar la difusió d'expressions insultants, injurioses o discriminatòries". Pel que fa a aquesta moderació, el diari indica que es fa amb filtres d'intel·ligència artificial per evitar insults i comentaris xenòfobs, sobretot, però es reforça amb un control manual per part de l'equip de Segre digital. Segre assenyala que els

comentaris que s'adjunten a l'expedient es van retirar abans que arribés la queixa. En qualsevol cas, el diari indica que han reforçat el filtre a partir de les observacions.

Finalment, el diari afirma que han retirat les imatges causants de la queixa i s'ha reforçat el control de la moderació dels comentaris del web perquè en cap cas “buscàvem la polèmica ni la morbositat”. Afegeix, a més, que “els mitjans que van arribar tard i no van poder captar les imatges que han generat aquesta polèmica [...] ens les van demanar i no les vam cedir precisament per tractar-se d'un tema delicat que no sabíem com donarien”.

PONÈNCIA

D'acord amb el que s'ha explicat prèviament, la queixa es refereix, per una banda, a la fotografia que acompanya la peça "Un mort i un ferit en saltar al damunt d'un tren i electrocutar-se a Lleida", publicada a la versió impresa del diari del 29 de gener de 2025; i, de l'altra, al vídeo publicat sobre aquest mateix fet al lloc web del Diari Segre. L'autor de la queixa planteja la possible vulneració del criteri 9, que assenyala la necessitat de respectar el dret a la privacitat, i del criteri 12 que demana salvaguardar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral.

Tenint en compte el que descriu el text de la queixa i les al·legacions emeses pel diari es considera el següent:

Convé assenyalar que, si bé el diari considera que la informació que ha proporcionat és acurada i precisa, les al·legacions comencen donant informació del context de la publicació de la fotografia i el vídeo motiu de la queixa. El diari reconeix que es tractava d'un material delicat, que es va comptar amb poc temps per decidir la publicació d'aquest material i que disposar de més informació i temps hauria ajudat a argumentar millor les decisions. I si bé rebutja rotundament i veu ofensiu que es consideri que la publicació del vídeo o la foto amplifica la morbositat de la peça, posteriorment retira totes les imatges de foc del seu lloc web i de les seves xarxes socials, fins i tot sense haver rebut cap queixa de la seva audiència.

Parant atenció ara als dos criteris esmentats a la queixa, es fa referència primer a la possible vulneració del criteri 9.

Tal com indica el diari, es considera oportú informar de la notícia ja que té un gran impacte, implica centenars d'afectats i és d'interès per a l'audiència. Tot i això, no sembla lògic atorgar al vídeo i les fotografies publicades un “interès evident” ja que les imatges afegeixen un valor informatiu escàs. El fet que el diari hagi retirat la imatge i el vídeo que motiva la queixa del seu lloc web i la plataforma Instagram (però no de la plataforma X), prova que la informació que proporcionaven no era essencial per comprendre la notícia. A més de no aportar informació rellevant, les imatges posen en dubte els aspectes claus del criteri 9, és a dir: garantir el respecte i la dignitat amb què han de ser tractades les persones, particularment les més vulnerables. Aquest criteri també indica que “danyar de manera injustificada la dignitat dels individus de paraula o amb imatges, fins i tot més enllà de la seva mort, contravé l'ètica periodística”, cosa que es considera que aplica al tipus de contingut i context que envolta la peça.

Una de les raons que el diari al·lega per justificar la publicació de la foto i el vídeo, és que a la notícia hi ha present la dimensió humana per la mort tràgica d'un jove. En aquest sentit,

la publicació de les imatges esmentades no semblen la forma més oportuna de parar esment a la dimensió humana a què es refereixen. Això hauria requerit, en canvi, un enfocament i cobertura que disten de la informació que proporcionen les imatges.

El segon criteri que la queixa considera que es vulnera és el criteri 12, que indica que no es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. El diari al·lega que al text de la notícia no s'afegeix cap element d'identificació ni consideració sobre els orígens, raça o nacionalitat de la víctima, i que es refereixen de manera respectuosa a la persona morta i a la persona ferida. La lectura de la notícia permet observar que el tractament cap a les víctimes és adequat.

El criteri 12 també afegeix que cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar l'odi i l'ús de la violència i els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats. De nou, es considera que el text de l'article respecta aquests aspectes.

Pel que fa als comentaris dels lectors del diari, cal indicar que la queixa no en feia esment però el Consell de la Informació va decidir incloure'ls a l'expedient i, per tant, demanar també les al·legacions del diari. En resposta, Segre afirma de manera encertada que cal protegir la participació del públic perquè “enriqueix la pluralitat del mitjà”, però la moderació activa que han utilitzat no ha estat suficient per “evitar la difusió d'expressions insultants, injuriosos o discriminatòries”. El contingut dels comentaris inclou expressions vexatòries que inciten a l'odi, per la qual cosa es considera que s'incompleix amb el criteri 12. Arran de la queixa, el diari va decidir suprimir els comentaris i reforçar els filtres utilitzats.

Tot i que el diari Segre ha eliminat els comentaris del seu web es considera necessari assenyalar les qüestions següents:

- El mitjà ha de garantir que aquest tipus de comentaris siguin supervisats per evitar-ne la publicació.
- El mitjà explica que la moderació es realitza amb filtres d'intel·ligència artificial i reforçada amb un control manual per part de l'equip de Segre digital. Aquest cas ha posat de manifest la necessitat d'ajustar i reforçar els filtres usats, tal com ha fet posteriorment el diari, però també la necessitat de reforçar la supervisió humana d'aquest tipus de contingut, a fi que aquesta tasca no recaigui únicament en una moderació automàtica.
- El mitjà ha d'informar els usuaris de totes aquelles tasques per a les quals utilitza eines d'intel·ligència artificial, a fi de garantir la màxima transparència dels seus processos informatius i editorials.

Vinculat a aquesta qüestió, es considera oportú recordar l'estudi publicat pel CIC sobre [La participació dels usuaris als diaris digitals de Catalunya. Anàlisi dels comentaris dels lectors](#). El punt 2 fa referència a certes normes ètiques d'ús:

El conjunt de les normes de participació que regulen la conversa digital en els diaris analitzats coincideixen, a grans trets, a garantir un ús compatible amb

els principis i valors d'una societat democràtica, com hem vist a l'apartat de la regulació jurídica. En general, hi ha una prohibició expressa de no difondre continguts antidemocràtics, racistes, xenòfobs, pornogràfics, d'exaltació de la violència, d'apologia del terrorisme o que atemptin contra els drets humans.

Finalment el CIC vol recordar que la responsabilitat del diari inclou tots els mitjans utilitzats per difondre el seu contingut editorial. I que per tant, tot allò que esmena, corregeix o canvia a l'edició web del diari ho ha de fer també als seus comptes de les xarxes socials. En aquest sentit, i com ja s'ha dit anteriorment, és sorprenent que la supressió del vídeo motiu de la queixa no s'hagi fet efectiva al compte d'X del diari i que, per tant, la filmació del jove cremant al damunt del tren encara hi estigui disponible. Creiem que si el compliment del Codi Deontològic és important a la informació publicada al diari, ho és tant o més a les notícies penjades als comptes de les xarxes socials. Perquè és a les xarxes on es propaguen de manera més ràpida les reaccions xenòfobes, els comentaris vexatoris, el discurs de l'odi i tot tipus de reaccions deshumanitzadores, que s'escapen a qualsevol tipus de control. Si la moderació permet editar els comentaris dels lectors al web del diari, tot allò que es publica a les xarxes queda fora de control. I per això el periodisme responsable ha de ser tant o més curós amb la informació difosa a través de les xarxes com amb la que publica als canals tradicionals.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD

D'acord amb el que s'ha exposat prèviament, es considera que el diari Segre ha vulnerat els criteris 9 i 12 del Codi. Es considera positiu que el mitjà hagi decidit retirar les imatges causants de la queixa del seu lloc web i la plataforma Instagram, però no ho ha fet de la plataforma X. Respecte als comentaris dels usuaris inclosos a l'expedient, també es considera positiu que el Diari hagi reforçat el control per moderar la participació dels usuaris a la versió digital del diari. Igualment, es recomana que el Diari tingui cura del contingut de tots els seus canals de distribució d'informació.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 7 de maig de 2025. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Roviroso
Secretari General